

Sygnatura akt XII C 734/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 5 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Ewa Hoffa

Protokolant:Starszy sekretarz sądowy Krystyna Wojciechowska-Trawka

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2018 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa K. P. /PESEL: (...)/

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. /KRS: (...)

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. Pozbawia wykonalności, wyłącznie w części dotyczącej powódki K. P., tytuł wykonawczy, a mianowicie oznaczony numerem (...) Bankowy Tytuł Egzekucyjny z dnia 4 sierpnia 2015 r. wystawiony przez (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w stosunku do dłużników solidarnych T. P. i K. P. z nadaną temu Tytułowi klauzulą wykonalności postanowieniem Referendarza sądowego sądu Rejonowego G. i J. w P. z dnia 21 września 2015 r. w sprawie (...)

II. W pozostałej części powództwo oddala.

III. Nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa /Sądu Okręgowego w Poznaniu/ kwotę 6587 zł tytułem połowy kosztów sądowych, powódkę obciąża kosztami sądowymi w zakresie kosztów dotąd przez nią poniesionych, a koszty pozasądowe znosi wzajemnie.

/-/ E. Hoffa

Sygn akt XII C 734/16

UZASADNIENIE

Powódka, K. P., wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego w dniu 4 sierpnia 2015 r. na podstawie ksiąg bankowych (...) S.A. z siedzibą w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. nadaną postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym (...)z dnia w dniu 21 września 2015 r w sprawie o sygn. akt (...). I to w stosunku do obojga dłużników solidarnych,

Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych /k.1/.

Pozwany, (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /k.128/. Wniósł też o zawiadomienie męża powódki o niniejszym postępowaniu na podstawie art. 195§1 i 2 k.p.c. /k.134/ jednak nie podał jego adresu w toku postępowania. Aktualnego adresu męża nie wskazała także powódka. Solidarność nie skutkuje współuczestnictwa koniecznego, a między dłużnikami nie funkcjonuje już ustrój wspólności małżeńskiej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 24 lipca 2009 r. powódka i jej mąż T. P. zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego (...) Bankiem umowę kredytu waloryzowanego kursem franka szwajcarskiego / (...)/ w stosunku do złotego

/k.26- 35- kserokopia umowy/.

Kredyt został zabezpieczony hipoteką na nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego kredytobiorców. Powódka i T. P. nie dokonali zniesienia ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej, a po rozwodzie orzeczonym 10 października 2016 r. przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie (...)i ustania ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej na skutek tego wyroku nie dokonali podziału majątku wspólnego /k.456 i 658- zeznania powódki/.

Począwszy od sierpnia 2012 r. powódka i jej mąż przestali regularnie spłacać raty. Mąż powódki tłumaczył, że jego pracodawca zalega z zapłatą wynagrodzenia i obiecywał systematyczne spłacanie zaległości.

Dnia 9 marca 2013 r. wyjechał do A.do pracy i od tej pory rozmowy z pracownikami D. Windykacji pozwanego prowadziła powódka /k.15- 16 i k.19-27 akt II1 Cps 176/17 Sądu Rejonowego dla Ł. (...), oraz k.632-640 akt głównych- zeznania świadka K. S. z transkrypcją, k.9- 14 w/w akt C.- wykaz rozmów telefonicznych z powódką i jej mężem ze skróconymi informacjami o treści tych rozmów/.

Na poczet spłaty rat kredytu powódka wpłacała nieregularnie różne kwoty od 35 zł do 3000 zł /k.466- 490- historia rachunku, k.464, k.495 i k.497- wyciągi potwierdzające wpłat w kwotach 1000 zł i 3000 zł/.

Ostatnia taka wpłata nastąpiła 16 września 2014 r. /k.467/.

W §14 umowy kredytowej i wskazane są okoliczności w których bank może wypowiedzieć umowę /pkt 1 i 2 na k.31/.

§14 pkt.3 wskazuje, że okres wypowiedzenia wynosi 30 dni i liczony jest od dnia doręczenia wypowiedzenia Kredytobiorcy, przy czym za datę doręczenia wypowiedzenia uważa się również datę powtórnego awizowania przesyłki poleconej wysłanej na ostatni znany mBankowi adres kredytobiorcy.

§14 pkt 4 wskazuje, że następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia wszelkie zobowiązania wynikające z umowy stają się wymagalne i Kredytobiorca zobowiązany jest do niezwłocznej spłaty wszystkich wymaganych należności.

Z kolei z §15 umowy wynika, że od następnego dnia po okresie wypowiedzenia wierzytelności Banku traktowane są jako tzw. zadłużenie przeterminowane, a dłużnikom naliczane są odsetki o stopie wyższej niż w przypadku należności nieprzeterminowanych, w tym odsetki karne /k.31/.

Umowa nie przewiduje wypowiedzenia warunkowego, a określenie skutków wypowiedzenia w umowie ze wskazaniem konkretnego początku okresu wypowiedzenia i zaistnienia skutków i czynności rozpoczynających się od daty wypowiedzenia prowadzi do wniosku, że wypowiedzenie warunkowe strony wykluczyły.

Pozwany wskazał, że oświadczeniami o wypowiedzeniu są pisma datowane dnia 15 września 2015 r. prawidłowo doręczone powódce i jej mężowi /k.25 i 333- 344 akt głównych i k. 9- 11 akt (...)Sądu RejonowegoG.i J. w P./.

Pisma te mają identyczną treść merytoryczną. Wynika z nich, że (...) Bank- poprzednik prawny pozwanego wzywa do zapłaty wskazanych w tym piśmie kwot a także „tych zapadłych po dacie niniejszego pisma” w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwana **pod rygorem wypowiedzenia umowy** /k.25 i k.333/.

W logicznej sprzeczności z tym stwierdzeniem stoi sformułowanie znajdujące się w dalszej części tego pisma, że „W przypadku braku spłaty w określonym powyżej terminie pismo niniejsze należy traktować jako wypowiedzenie umowy przez Bank”.

Ponieważ z pierwszego zdania tego pisma wynika, że dłużnik powinien w terminie 7 dni zapłacić nie tylko kwotę 865,42 CHF w tym piśmie wskazaną, ale również jakieś bliżej nie określone zaległe płatności „zapadłe po dacie niniejszego

pisma” czyli po dniu 15 września 2013 r. nie sposób jest ustalić spełnienia warunku w rozumieniu art. 89 k.c., czyli ustalić jaką konkretną kwotę dłużnik powinien zapłacić, aby warunek zaistniał.

Prawnie skuteczne wypowiedzenie umowy kredytowej wobec powódki nie nastąpiło więc, ponieważ pismo z dnia 15 września 2013 r. nie jest oświadczeniem woli o wypowiedzeniu umowy kredytu zgodnym z treścią tej umowy, ani nie jest „dostatecznym” i jednoznacznym ujawnieniem woli wierzyciela w rozumieniu art. 60 k.c. ze względu na uzależnienie od zdarzenia przyszłego, niepewnego i określonego nieprecyzyjnie.

(...) Bank S.A. z siedzibą w W. uległ przekształceniu w (...) S.A. z siedzibą w W. /k.164 i 165- kserokopia KRS nr (...).

Wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego wobec powódki nastąpiło przedwcześnie, a wskazana w nim kwota odsetek karnych od zadłużenia przeterminowanego wobec braku skutecznego wypowiedzenia umowy jest niezgodna z umową stron.

Postanowieniem z dnia 21 września 2015 r. referendarz sądowy przy Sądzie Rejonowym P. nadał klauzulę wykonalności wyżej opisanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu o numerze (...) wystawionemu na podstawie ksiąg (...) S.A. z siedzibą w W., z którego wynika wymagalne roszczenie wobec powódki K. P. i jej męża T. P., odpowiadających solidarnie z tytułu umowy o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 24 lipca 2009 r., na kwotę 256.160,73 zł wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi od dnia 5 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty. Zasadził też, solidarnie, od dłużników na rzecz wierzyciela kwotę 127 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego, w tym kwotę 60 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego.

Postanowienie to uprawomocniło się dnia 20 lipca 2016 r. /k.34- 36 i 106- 208 akt(...)Sądu Rejonowego (...)J. w P.- postanowienia z uzasadnieniami/. Rozpoznając skargę powódki na postanowienie referendarza sąd trafnie wskazał, że w postępowaniu tego typu nie ma podstaw prawnych do badania zarzutów dotyczących prawidłowości wypowiedzenia umowy kredytowej /k.107- 108- uzasadnienie postanowienia z 20 lipca 2016 r./.

Postępowanie egzekucyjne prowadzone w stosunku do powódki przez Komornika przy Sądzie Rejonowym (...)i J.- B. G. pod sygnaturą (...)zostało zawieszono w toku niniejszego postępowania w trybie zabezpieczenia roszczenia /k.112- 115- postanowienie z uzasadnieniem/.

Pozwany otrzymał odszkodowanie w kwocie 94.098,92 zł stanowiące równowartość kwoty 23.803,83 CHF od ubezpieczyciela (...) S. A., które zaliczył na poczet zadłużenia /k.48 i 49, k.136- zawiadomienie o przyznaniu odszkodowania z dnia 7 kwietnia 2015 r., oświadczenie pozwanego w piśmie procesowym/. Powódka jest więc obecnie również dłużniczką tego ubezpieczyciela w zakresie kwoty odszkodowania, bowiem występuje solidarność wierzycieli.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy /k.670- postanowienie o dopuszczeniu dowodu z wyszczególnieniem konkretnych dokumentów/, a także z wyżej opisanych dokumentów znajdujących się w aktach dołączonych . Dokumenty urzędowe zgromadzone w aktach niniejszego postępowania uznano za wiarygodne w całości. Zostały sporządzone w odpowiedniej formie przez uprawnione do tego organy i w ramach ich kompetencji /zgodnie z treścią art. 244 § 1 k.p.c./, dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Dokumenty prywatne /zgodnie z treścią art. 245 k.p.c., dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie/ zostały uznane również jako wiarygodne. Strony nie kwestionowały ich treści i autentyczności oraz nie znalaziono podstaw, aby podważać ich moc dowodową i wiarygodność z urzędu.

Zeznaniom świadka K. S. /w w/w aktach II1Cps 176/17/ sąd dał wiarę w całości, bowiem zeznania te pozbawione były wewnętrznych sprzeczności i nie były sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym przyjętym za podstawę ustaleń. Powódka nie kwestionowała przebiegu rejestrowanych kontaktów telefonicznych /k.659- zeznania powódki/.

Zeznania powódki /k.456- 458- zeznania informacyjne potwierdzone podczas zeznań składanych przez powódkę w charakterze strony- k.658- 659/ sąd uznał za wiarygodne w takim zakresie w jakim były zgodne z pozostałym materiałem dowodowym przyjętym za podstawę ustaleń.

Przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczności wskazane przez pełnomocnika powódki /k.3 i k.508-510/ było zbędne wobec ustalenia, przy pomocy innych dowodów, przedwczesności i braku podstawy prawnej do wystawienia tytułu egzekucyjnego wobec powódki. Z tych samych przyczyn niepotrzebne stało się też przesłuchanie świadka D. S. na ogólne okoliczności związane z kredytami zabezpieczanymi hipotecznie i waloryzowanych walutowo, oraz obsługi tych kredytów/k.134/.

W tej sytuacji sąd oba te wnioski dowodowe oddalił /k.670 i 671/.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 punkt 1 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli przyczyną zdarzenia na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym nie będącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu potwierdzającego to przejście.

Powódka nie jest czynnie legitymowana do reprezentowania obu współdłużników solidarnych w niniejszym postępowaniu, którego przedmiot przekracza zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym. Wyrok w sprawie o rozwód między powódką, a T. P. uprawomocnił się z dniem 2 listopada 2016 r. /k.456- zeznania powódki i pozyskana przez sąd z urzędu informacja z systemu komputerowej rejestracji spraw/, a przed tą datą, jak zapewniała powódka, nie ustala ustawowa wspólność majątkowa małżeńska między nią i mężem.

Pozwany wykazał, składając poświadczoną kserokopię KRS opisaną powyżej, że jest następcą prawnym (...) Banku S. A. To następstwo ogólne obejmuje też wierzytelności wraz z wszystkimi zabezpieczeniami, należnościami ubocznymi i innymi prawami w stosunku do dłużnika – powódki K. P. wynikające z umowy kredytowej nr (...) z dnia 24 lipca 2009 r., a objętych przedmiotowym tytułem wykonawczym.

Nie zaprzeczając, że od poprzednika prawnego pozwanego powódka i jej mąż otrzymali pieniądze zgodnie z umową kredytową i że zaprzestali spłacania rat kredytu po wykorzystaniu na swoje potrzeby pożyczonych od banku kwot pełnomocnik powódki podniósł w pozwie zarzuty dotyczące klauzul niedozwolonych, sprzeczności z Konstytucją bankowego tytułu egzekucyjnego, błędnego naliczania odsetek, a także podniósł, że umowa nie została do tej pory wypowiedziana /k.4- 15- uzasadnienie pozwu/.

W pierwszej kolejności sąd badał zarzut najbardziej prawdopodobny i najbardziej istotny, czyli prawidłowość wypowiedzenia umowy, ponieważ brak skutecznego wypowiedzenia wykluczał możliwość prawnie skutecznego wystawienia bankowego tytułu wykonawczego.

Ponieważ, jak wywiedziono powyżej, prawnie skuteczne wypowiedzenie umowy w stosunku do powódki nie nastąpiło, a bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony przedwcześnie sąd nie badał dalszych zarzutów przedstawionych w pozwie, bowiem było to zbędne.

W sprawie zaistniały przesłanki do zastosowania art. 840 § 1 punkt 1 k.p.c. ponieważ bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony został w przed prawnie skutecznym wypowiedzeniem umowy. Jego wystawienie było więc czynnością przedwczesną nie wywołującą skutków prawnych.

Brak prawnie skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej pozwolił też przyjąć, że bankowy tytuł egzekucyjny nie powinien zawierać wskazanej w nim kwoty odsetek karnych.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w stosunku do współdłużnika solidarnego T. P. należało oddalić.

T. P. nie brał udziału w postępowaniu, z zeznań powódki wynika, że nie utrzymuje z nim kontaktów i pozostają w sporze co do wspólnych spraw majątkowych i finansowych. Ustawowa wspólność majątkowa między nimi nie istnieje od w/w daty uprawomocnienia się wyroku rozwodowego, a ich współodpowiedzialność w stosunku do pozwanego jest wyłącznie solidarna.

Między nim, a powódką nie zachodzi współuczestnictwo konieczne, ani jednolite.

W punkcie II wyroku sąd oddalił powództwo w zakresie dotyczącym T. P. ze względu na brak legitymacji czynnej powódki K. P..

Wobec tego, że powódka wygrała niniejszą sprawę odnośnie swoich roszczeń, a przegrała ją odnośnie roszczeń T. P. do których zgłoszenia nie była czynnie legitymowana sąd powinien po połowie obciążyć strony kosztami postępowania.

Stanowiąca całość kosztów sądowych opłata od pozwu wynosi 13.174 zł, a połowa tej kwoty to 6587 zł.

Powódka została jednak zwolniona od kosztów sądowych przekraczających kwotę 1000 zł /k.71- postanowienie Referendarza sądowego z 17 maja 2016 r./, a przesłuchanie powódki nie dało podstaw do przyjęcia, że jej sytuacja finansowa uległa pozytywnej zmianie w stopniu uzasadniającym zmianę tego postanowienia.

W punkcie III wyroku sąd nakazał więc ściągnąć od pozwanego połowę opłaty od pozwu, a koszty pozasądowe wzajemnie zniósł i to na podstawie zdania pierwszego art. 100 k.p.c.

/-/ E. Hoffa